

Günlük Yaşamda Sosyal Etkileşim

Spor Bilimleri Anabilim Dalı

Günlük Yaşamda Sosyal Etkileşim

Sosyal etkileşim :

- İnsanların başkalarıyla ilişkili olarak etki ettikleri ve tepki gösterdikleri süreçtir.
- Toplumu insanlar inşa eder. Toplum, bizden kopuk ve çok uzağımızda olmayıp aksine yanı başımızdadır. Günlük hayatımızın her bir detayında, toplumu gözlemleyebiliriz.
- Toplumu biz insanlar inşa ederiz. Sonra da toplumun bizim eserimiz olduğunu unutup onun görkemli yapısı altında hayatımızı sürdürürüz.
- Nasıl ki toplum bireyleri şekillendiriyor ve onların hayatına yön veriyorsa; bireyler de toplumu planlamada, korumada, geliştirmede ve toplumsal sorunların çözümünde aktif ve belirleyici rol oynar.

Günlük Yaşamda Sosyal Etkileşim

Toplumsal ihtiyaçlarını karşılamak için etkileşen , belli bir coğrafi mekanda yaşayan ve ortak bir kültürü paylaşan pek çok sayıdaki insanın oluşturduğu birlikteliğe “toplum” denir.

Toplumun özellikleri:

- Toplam nüfus olarak görülebilir.
- Ortak bir coğrafi mekanda vardır.
- İşlevsel olarak farklılaşmış temel gruplardan oluşmuştur.
- Kültürel olarak benzer grupların toplamıdır.
- Toplumu oluşturan insanlar arasında düzenli karşılıklı ilişkiler söz konusudur.

Bütün toplumların üyeleri günlük durumlarını anlamlandırmak için sosyal yapı denilen düzene ayak uydururlar.

Toplumda Statü

Toplum içerisinde sosyal yapı, **statü** denilen sosyal konumlardan oluşmaktadır.

Statü, sosyal kimliğimizin bir parçasıdır ve başkalarıyla olan ilişkilerimizi belirlemeye yardımcı eder.

George Simmel (1950)'e göre biriyle etkileşime girmeden önce o kişinin kim olduğunu bilmemiz gerekir.

Toplumda her birimiz aynı anda birçok statüye sahibiz.

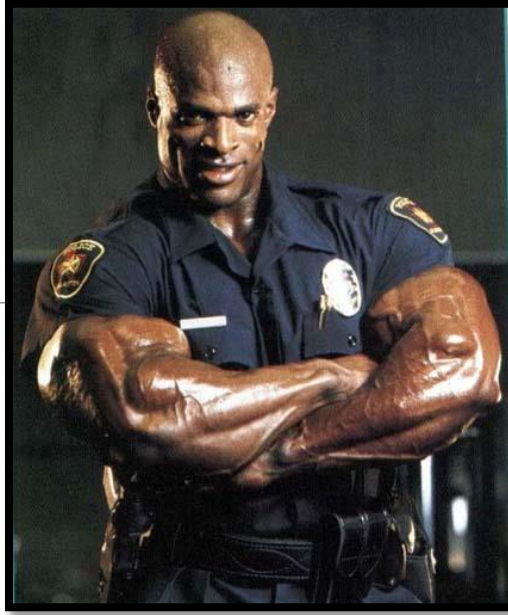
Statü seti terimi, bir kimsenin belli bir anda sahip olduğu statüler toplamına işaret eder.

Genç bir kız, ailesi için bir evlat, kardeşi için bir kız kardeş, okulda bir öğrenci ve futbol takımında bir kaleci olabilir. Statü setleri yaşam boyunca değişmektedir.

Aile babası

Ronnie Coleman (8x IFBB Pro)

Polis memuru

Profesyonel Sporcu

Bruce Dickinson (Iron Maiden)

Sanatçı

Pilot

Statü Çeşitleri

Doğuştan Kazanılan Statüler

Bir kimsenin doğuştan sahip olduğu veya daha sonra iradesi dışında kabullendiği sosyal konumdur.

- Bir kız çocuğu olmak
- Kübalı olmak
- Genç kız/erkek olmak

Sonradan Kazanılan Statüler

Bir kimsenin özgür iradesiyle elde ettiği, kişisel yetenek ve çabayı yansıtan sosyal konumdur.

- Onur listesine giren öğrenci
- Sporcu
- Hemşire

*** Doğuştan kazanılan statü, sonradan kazanılan statüyü etkilemektedir.**

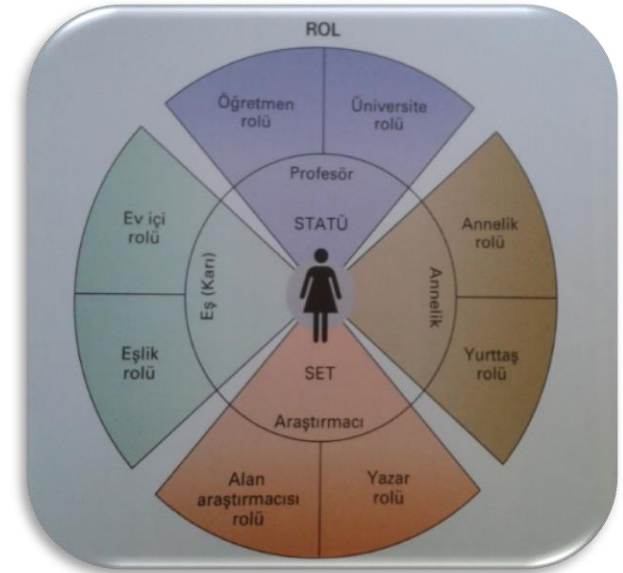
Toplumsal Rol

- Rol, belli bir statüye sahip olan birinden beklenen davranıştır.
- Bir kimse, belli bir statüye sahip olur ve bir rolü gerçekleştirir.
- Örneğin, öğrenci statüsüne sahip biri, derse katılma rolünü gerçekleştirir.
- Statü ve roller, kültürlere göre değişkenlik göstermektedir.

Birçok statüye sahip olduğumuz için günlük yaşam birçok rolün karışımıdır.

Örneğin bir kadın :

1. Profesör olarak öğrencilerle (öğretmen rolü)
2. Diğer akademisyenlerle (meslektaş rolü)
3. Ev işlerini paylaştığı kocasıyla (ev içi/ eve ait rol)
4. Çocuklarına (annelik rolü)

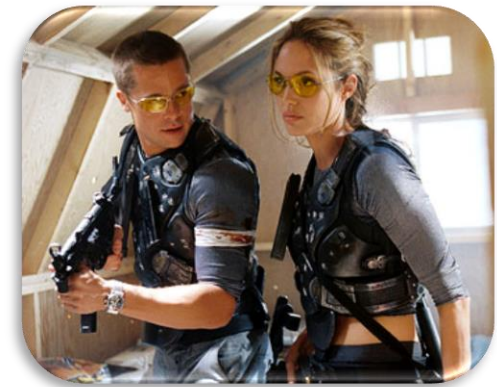
Toplumsal Rol

Çağdaş, yüksek gelirli ülkelerde insanlar, çeşitli statü ve rollerin gerektirdiği birçok sorumluluğun yerini karıştırmaktadır.

Çoğu annenin (ve giderek babanın) tanıklık ettiği gibi, ebeveynlik ve ev dışında çalışmanın birleşimi fiziksel ve ruhsal olarak yorucudur. Bu yüzden sosyologlar, **rol çatışmasını**, iki veya daha fazla statüye bağlı roller arasındaki çatışma olarak kabul etmektedirler.

Rol çatışmasını azaltmak için en etkili strateji yaşamımızı parçalara ayırmaktır. Böylece belli bir yer ve zamandaki rolleri bir statü için yürütürüz ve tamamen farklı bir ortamda başka bir statüye bağlı rolleri gerçekleştiririz. Bu düşüncenin bilinen en iyi örneği de, **eve gitmeden önce işi iş yerinde bırakmaktır**.

Rol gerilimine örnek verecek olursak, bir öğretmenin öğrencileri ile arkadaşça etkileşimi sevmesi ama bunun yanında öğrencilerini de adil bir biçimde değerlendirmeye alması yer alabilir.

Toplumsal Performans

Günlük hayattaki durumlarda kendimizi sunduğumuz için, insanlara bilinçli ya da bilinçsiz bilgiler veririz.

Performansımız :

1. Giyim tarzımız (köstüm, iş kıyafeti)
 2. Taşındığımız objeler (takı, oje, küpe)
 3. Ses tonu ve jestler (tavır ve davranışımız)'den oluşmaktadır.
- Örneğin bir restoranda yüksek sesle şakalaşabiliriz, ama bir tapınakta sesimizi alçaltırız.
 - İnsanlar, karşı tarafa istediği gibi tepkiler oluşturabilmek için ev ya da işyeri gibi mekanlar tasarlarlar.
 - Facebook gibi internet siteleri de insanların kendilerini nasıl inşa ettiklerini diğer insanlara sunmaları açısından önemlidir.
 - Yine örneğin hastalar «doktor» ünvanını kullanır ancak karşılığında ilk adları ile çağrılırlar. Bu doktorun dominant pozisyonunu gösterir. «Sana yardım edeceğim ama sende iradeyi ele almama izin vereceksin».

Toplumsal Performans

Tavır

- Güçlü insanlar nasıl davrandıkları konusunda daha serbesttir.
- Patron bacaklarını masaya koyar, çalışan koyamaz.
- Güçlü insanlar başkalarının sözünü kesebilir, ama daha az güce sahip insanların sessiz kalarak saygı göstermesi beklenir.

Alan Kullanımı

- Ne kadar fazla güce sahipseniz o kadar alan kullanırsınız.
- Bankta oturan erkek daha çok yer kaplar (yetki alanının ölçüsü) Kadın ise daha az yer kaplar (zarafetin ölçüsü)
- Erkek, kadının kişisel alanına sahip olduğu sosyal güçle izinsiz girer. Kadın girerse erkek bunu kendisine karşı ilgi işareti olarak görür.

Bakış, gülümseme ve dokunuş

- Kadınlar erkeklerden daha çok göz teması kurarlar. Erkek, uzun ve dikkatli bakış atarak, sosyal hakimiyet iddia eder ve kadını bir eş olarak tanımlar.
- Dokunuş, karşılıklı içtenliği ve ilgili gösterir. Yakın ilişkilerin dışında, dokunuş genelde erkeklerin kadınlara uyguladığı bir şeydir. (daha nadir olarak erkeklerin diğer erkeklerle)